

Orman İçi ve Bitişğinde Yaşayanlar için Orman Yangınlarıyla Mücadele Rehberi

TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ

Türkiye Ormancılar Derneği
(The Foresters' Association of Türkiye)

Tuna Caddesi No: 5/8 Kızılay-Ankara

Tel-Faks: 0312 4338413 - 4332664

E-posta: tod1924@ormancilardernegi.org

www.ormancilardernegi.org

Ankara, 2022

TOD Yayın No: 59

Grafik tasarım: Güngör GENÇ

İllüstrasyonlar: Zeynep GÖNEN, Güngör GENÇ

Baskı: Emsal Matbaa Tanıtım Hizmetleri San. ve Tic. Ltd. Şti.

Bahçekapı Mah. 2477 Cad. No: 6 Şaşmaz - Etimesgut / ANKARA

Sertifika No: 46753

ISBN: 978-605-71791-0-4

PDF: www.ormancilardernegi.org adresinden elde edilebilir.

Derleyen: Vehbi TUTMAZ

Kapak fotoğrafı: Vehbi TUTMAZ

Atıf için: TOD, 2022. Orman İçi ve Bitişğinde Yaşayanlar için Orman Yangınlarıyla Mücadele Rehberi, Derleyen: Vehbi TUTMAZ, ISBN: 978-605-71791-0-4, 34 sayfa, Türkiye Ormancılar Derneği Yayın No: 59, Emsal Matbaa Tanıtım Hizmetleri, Ankara

© Bütün hakları saklıdır. Türkiye Ormancılar Derneği'nin yazılı izni olmaksızın kitabın tümünün ya da bir kısmının elektronik, mekanik veya fotokopi yoluyla basımı, yayımı, çoğaltımı ve dağıtımı yapılamaz. Bilimsel kurallar çerçevesinde kaynak gösterilmek suretiyle atıf yapılabilir. Çalışmanın telif ve diğer tüm hakları Türkiye Ormancılar Derneği'ne aittir.

Küresel ısınma ve bunun en hissedilir etkilerinden olan iklim değişikliği, orman ve çevre sorunlarına farklı bir boyut ve anlam katmaktadır. Dolayısıyla orman yangınlarının sayısını ve etkilediği alan büyüklüğünü arttırmaktadır. Bu nedenle 2021 yılında yaşadığımız orman yangınları, boyut ve yanan alan miktarı olarak mega yangınlardır.

Türkiye’de orman yangın kayıtlarının tutulmaya başlandığı 1937 yılından 2020 yılı sonuna kadar olan sürede; yıllık ortalama yanan alan miktarında genelde bir azalma, buna karşılık yangın adetlerinde ise neredeyse devamlı bir artış olduğu gözlenmekteydi. Orman Genel Müdürlüğü verilerine göre son on yılda (2011-2020) yıllık ortalama 8.999 hektar yanan ormanlık alana karşılık, 2021 yılında sadece 15 günde (28 Temmuz-13 Ağustos) 132.892 hektar orman alanı, 2.300 hektar ağaçsız orman alanı olmak üzere toplam 135.192 hektar orman alanı, ayrıca 25.807 hektar ziraat alanı bu yangınlardan etkilenmiştir.

2021 yılında meydana gelen orman yangınları, yangın öncesi ve sırasında yaşananlarla birlikte; müdahale, organizasyon ve koordinasyondaki hataların su yüzüne çıktığı, ezberlerin bozulduğu, yetersizlik ve çaresizliğin yaşandığı, etkilerinin toplumun hemen her kesiminde hissedildiği yangınlar olarak dikkat çekmektedir.

Türkiye’nin böylesi mega yangınlarda uygulanabilir ulusal bir planının olmadığı, birçok kurumun idari ve teknik açıdan çok yetersiz kaldığı görülmüştür. Bu nedenle politikalar, stratejiler, alınacak önlemler, yapılacak çalışmalar için başta yasal düzenlemeler olmak üzere yeni bir yaklaşıma, yeni bir yapılanmaya, yeni bir planlamaya da gereksinim vardır. Böylesine önemli bir sorun ancak çok sesli, katılımcı ve paylaşımcı bir yaklaşımla çözüme kavuşturulabilir.

Yangınlarda en önemli unsur insan faktörüdür. Bu amaçla orman yangınları konusunda tüm çalışmalar öncelikle insan odaklı olmalı, küresel iklim değişikliğini de içerecek yangın konulu eğitimlere özel önem verilmelidir. Orman yangınları konusunda sadece ilgili kurumların değil toplumun hemen her kesiminin yapabileceği çok değerli katkılar vardır. Asıl olan bu konuda toplumsal bir sorumluluğun zorunlu olduğunun hissedilmesidir. Bu kitapla, orman ve diğer açık alan yangınlarının sıkça görüldüğü orman içi ve bitişğinde yaşayanlara, genel bilgilerin yanında; orman yangınlarına karşı, yangın öncesinde ve sırasında neler yapabileceklerinin öğretilmesi amaçlanmaktadır.

Türkiye Ormancılar Derneği, bünyesindeki yangın uzmanlarıyla birlikte gereken her tür bilgilendirme ve yardımlaşmaya hazırdır.

Bu çalışmanın orman içi ve bitişğinde yaşayanlara, yangınlara karşı ormanlarımızın, yaşam alanlarımızın, çevremizin korunmasında yarar sağlaması umuduyla; kitabı derleyen Derneğimiz üyesi Vehbi Tutmaz’a, kitabın hazırlanmasında emeği geçen Ali Osman Başlı’ya, TOD Genel Başkanı A. Hüsrev Özkar’a, TOD Yönetim Kurulu Üyesi Hüseyin Aytaç’a, grafik tasarım ve illüstrasyonları yapan Güngör Genç ve Zeynep Gönen’e teşekkür ederiz.

TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ

Türkiye Ormancılar Derneği (TOD),

26 Aralık 1924 tarihinde, Orman Yüksek Mühendisi ve Eczacı Abdulkadir Sorkun, Orman Yüksek Mühendisi Dr. Tevfik Ali Çınar ve Orman Yüksek Mühendisi Asaf Irmak tarafından "Orman Mekteb-i Alisi Mezunları Cemiyeti" adıyla İstanbul'da kurulmuştur.

Türkiye Cumhuriyeti tarihindeki en eski sivil toplum örgütlerinden biridir. Türkiye Mimar ve Mühendis Odaları Birliği'nin kurulmasında öncülük etmiş köklü kurumlardandır. Bakanlar Kurulu Kararı ile 1951 yılında kamu yararına çalışan dernek statüsünü almıştır.

Ankara'nın akciğeri niteliğinde olan ve bugün ODTÜ Ormanı olarak anılan Atatürk Ormanı çalışmalarına, TOD 17'nci Genel Kurulunda alınan karar doğrultusunda, ilk olarak 1958 yılında 18 hektarlık alanda yapılan ağaçlandırmalar ile başlanılmış olup bu ormanın meydana getirilmesinin her aşamasında gerekli çalışmaları yürüten öncü kuruluş TOD olmuştur.

ABD'de bulunan TIES (Ekoturizm Derneği) üyesi olan Ekoturizm Grubumuz, halka açık ekoturizm gezileri düzenlemektedir. Bu gezilerinde gidilen bölgenin florası ve faunası hakkında yetkin ve TOD üyesi en az iki ekip lideri bilgilerini ve deneyimlerini katılımcılara aktarmaktadırlar. Pek çok ulusal ve uluslararası projeyi yürüten TOD bu kapsamda endemik türlerin korunması, Avrupa Sıcak Noktaları ve doğa ile vahşi yaşama ilişkin diğer özellikler üzerinde çalışmalar gerçekleştirmektedir. TOD aynı zamanda Fransa'da bulunan Akdeniz Ormanları Uluslararası Derneği (AIFM) üyesidir.

Orman ve Av Dergisi 1928 yılından beri düzenli olarak yayınlanmaktadır. Çoğunlukla ormancılık, doğa ve çevre konularında olmak üzere binlerce kitabı bünyesinde bulunduran TOD Ali Kemal YİĞİTOĞLU Kütüphanesi bu alandaki en büyük kütüphanelerden biridir.

TOD, 1924 yılından bu yana yaptıkları ile ülkemizde orman, çevre ve doğa sevgisinin yayılmasını, kökleşmesini, kamuoyunun bilinçlendirilmesini, ormancılık bilim ve tekniğinin ilerlemesini sağlamayı, ormancılık sorunlarının ülke gereksinimleri ve kamu yararı gözetilerek, bilimsel ilkelere göre çözümünü amaçlamaktadır.

TOD, UNCCD (United Nations Convention to Combat Desertification - Birleşmiş Milletler Çölleşme İle Mücadele Sözleşmesi) akredite Sivil Toplum Örgütüdür.

2015 Dünya Ağaç Günü (World Wood Day 2015) ana organizatörlerinden olan TOD, Uluslararası Ahşap Kültürü Derneği (IWCS) ve Eskişehir Odunpazarı Belediyesi iş birliğinde, 7-27 Mart 2015 tarihleri arasında ahşap zanaatkarlar, akademisyenler ve araştırmacılardan oluşan farklı ülkelerden toplam 93 yabancı katılımcı ile Türkiye'den 350 katılımcının bir araya geldiği, ülkemizin ilk ve en büyük ahşap festivalini gerçekleştirmiştir.

TOD, İstanbul ve Antalya'daki iki şubesi, 22 farklı bölgedeki temsilcilikleri ve 6 orman fakültesi temsilcilikleri ile bütün ülkede ormancılık ve doğa konularında hizmet sunmaktadır.

İÇİNDEKİLER

Orman Yangınları	5
Yangın Türleri Nelerdir?.....	6
Yangınlar Nasıl Davranış Gösterir?	7
Yangınlar Neden Çıkar?.....	11
Orman Yangınları Mücadele Araçları	12
Orman Yangınlarında Kullanılan Önemli El Aletleri	13
Kişisel Koruyucu Donanım	14
Yangın Stratejisi	16
Orman Yangınları Söndürme Yöntemleri	17
Yangın Organizasyonu	22
Yangına İlk Ulaşan/Müdahale Edenin Yapacağı İşler	24
Yangının Kısımları	25
Yanan Alanların Soğutulması	26
Orman Yangınlarında Gönüllülük	27
Yangın Öncesinde Neler Yapabiliriz?	28
Yangın Sırasında Yapılabilecekler	33

ORMAN YANGINLARI

Ülkemiz orman yangınlarının sıkça görüldüğü Akdeniz iklim kuşağında yer almakta olup, özellikle Akdeniz, Ege ve Marmara Coğrafi Bölgelerinin 400 metre yüksekliğe kadar olan alanları, orman yangınları için oldukça hassastır. Ülkemiz yüzölçümünün %27,6'sı ormanlarla kaplıdır ve bu alanın yarısından fazlası orman yangınlarına birinci ve ikinci derecede hassastır. Orman yangınları ekosistemin doğal bir parçasıdır. Küresel ısınma nedeniyle bundan sonra da yangın etkilerinin artması öngörülmektedir. Son on yıllık kayıtlara (2012-2021) göre ülkemizde her yıl ortalama 2.715 adet orman yangınında yılda ortalama 22.685 hektar; 2021 yılında ise 2.793 adet yangında 139.503 hektar alan yanmıştır. (1 hektar 10.000 metrekare yani 10 dönümdür.)

ORMAN YANGINI NEDİR?

- Ormanlık alanlarda meydana gelen,
- Arazi yapısına, ağaçların özelliklerine ve meteorolojik değerlere göre davranış gösteren,
- Can ve mal kaybına neden olabilecek kadar tehlikeli olabilen,
- Ekosistemin parçası olan, açık alan yangın türüdür.

UNUTMA:

Yangın, yanma olayının kontrolden çıkmasıdır.

YANGIN TÜRLERİ NELERDİR?

Örtü Yangını: Orman toprağının üzerinde;

- İbre, yaprak, humus, kuru dal, orman ağacı artıkları gibi ölü örtü ile
- Ot, çayır, fidan vb diri örtünün yandığı yangın türüdür.

Nispeten daha az tehlikelidir ve ağaçlara fazla zarar vermezler. Müdahalesi genelde tehlikesizdir.

Tepe (Taç) Yangını: Örtü yangını ile birlikte ağaçların da hemen her kısmını yakan yangın türüdür. Yüksek enerji çıkarırlar. Son derece tehlikeli olabilirler.

Toprak yangını, Sazlık ve bataklık gibi alanlarda, orman toprağı üzerinde ve altındaki kök kısmında turbalarda oluşan ve ülkemizde nadir görülen yangınlardır.

UNUTMA:

Tepe yangınlarına genelde doğrudan müdahale edemezsiniz.

YANGINLAR NASIL DAVRANIŞ GÖSTERİR?

Yangınların hareketi (yayılışı), hızı ve büyüklüğü üç faktöre bağlıdır.

1-Yanıcı Madde Özellikleri

Orman örtüsünü oluşturan ağaç, ağaççık ve çalı gibi yanıcı maddelerin cinsi, yaşı, sıklığı, kapalılığı, karışıklığı, devamlılığı, inceliği veya kalınlığı, miktarı, nem oranları gibi faktörlere göre yangınlar farklı seyreder. Bazı ağaçlar daha kolay, bazıları daha uzun sürede, bazıları ise yüksek enerji ile yanarlar. Bu nedenle yanıcı maddelerin yanma özellikleri iyi bilinmelidir.

2- Arazi Yapısı

Arazinin düz veya engebeli oluşu, eğimi, bakısı gibi faktörler çok önemlidir.

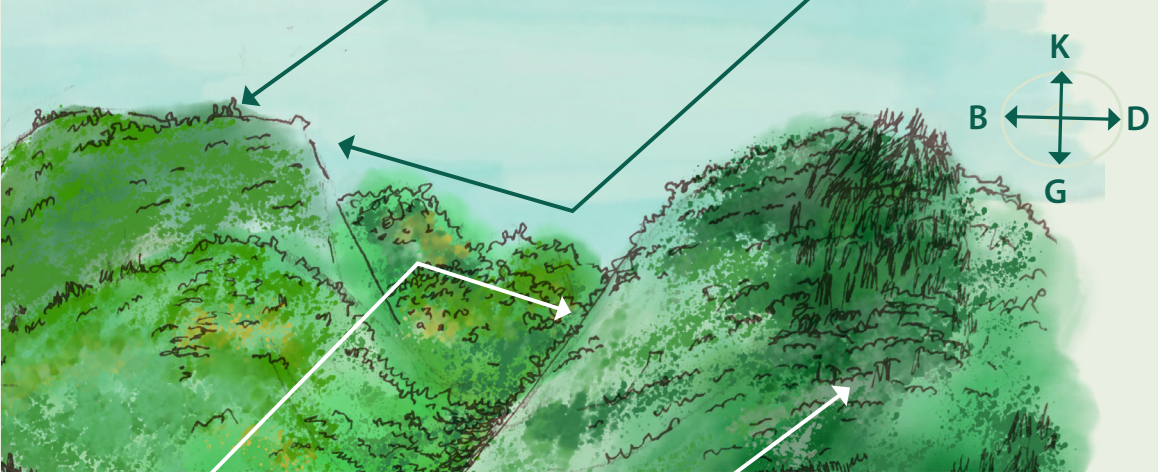
- Düz arazilerde yangın tahmin edilebilir şekilde ilerler, ancak eğimli arazilerde yangının hızı, eğim arttıkça daha da artar.
- Vadilerde veya dere içlerinde rüzgâr hızlanabilir ve yön değiştirebilir.
- Yangınlar genelde gündüzleri yukarıya, geceleri ise yukarıdan aşağıya doğru hareket ederler.
- Sırtlarda rüzgâr etkisini azaltır, yangına daha kolay müdahale edilir.
- Kanyon yangınları baca gibidir. Oldukça tehlikelidir. Gaz patlamaları, taş düşmeleri görülebilir.
- Bakı önemlidir. Güney bakılar kuzey bakılara göre kolay ısınır ve nem daha düşüktür.
- Alçak rakımlarda (400 metreye kadar) yangınlar daha çok görülür.
- Düz arazilerde; yangınlar rüzgarsız şartlarda dairesel, rüzgarlı havalarda ise rüzgar ilerleme yönüne doğru elips ya da yelpaze şeklinde gelişir.

Bakılara göre yanıcı madde özellikleri

Kuzey Bakı: Genellikle yapraklı ağaçlarla karışık ormanlar bulunur. Ortalama sıcaklık diğer bakılara göre düşüktür. Bu nedenle yanıcı madde sıcaklığı düşük ve nem içeriği fazla olduğundan diğer bakılara oranla geç yanarlar. Yanıcı madde miktarının fazla olması sebebiyle çok şiddetli yangınlar olabilir. Soğutma çalışmaları da uzun sürebilir.

Doğu Bakı: Kuzey ve güney bakı yanıcı maddeleri arasında geçiş zonu gibidir. Güneşlenme güney bakılara göre daha kısadır. Tüm bitkiler güney bakılara göre daha canlıdır.

Batı Bakı: Güney ve kuzey bakı yanıcı maddelerinin geçiş zonedir. Güney bakı ile birlikte yangınların daha aktif olduğu bakıdır. Yanıcı madde miktarı fazladır.

Güney Bakı: Hafif yanıcı maddeler daha fazladır. Diğer bakılara göre fazla güneş ışığı alması nedeniyle yanıcı maddeler kolay ısınır, ortalama sıcaklık daha yüksektir. Ağaç altındaki otlar gibi alt tabaka yanıcıları, öncelikle bu yamaçlarda yeşerir ve yine bu yamaçlarda ilk önce kuru hale gelir.

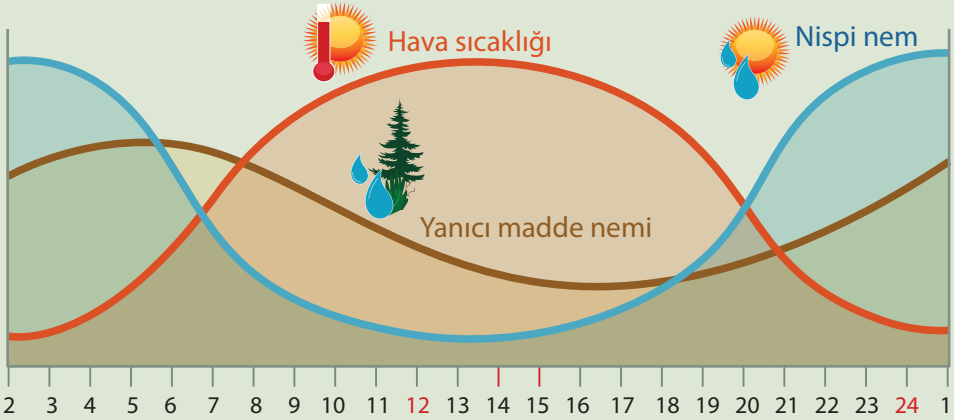
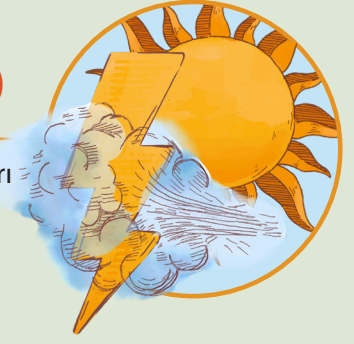

UNUTMA:

Yangınlara müdahale için en uygun yerler sırtlar ve arkalarıdır.

3- Hava Şartları (Meteorolojik Değerler)

- **Yüksek sıcaklık:** 30 °C ve üstü sıcaklıklar orman yangınları için tehlikeyi işaret eder.
- **Nem oranının azalması:** Nemin %20 ve altına düşmesi yanma olayını kolaylaştırır. Havadaki nispi nem düştükçe yanıcı maddelerdeki nem oranı da düşer.
- **Rüzgarın hızı ve yönü:** Saatteki hızı 30 km ve üstü olan rüzgarlar, başlayan bir yangını körük etkisiyle ortama bol oksijen sağladığı için büyütür. Karalardan denizlere doğru esen rüzgarlar, nemi de azalttığından daha tehlikelidir.

Ülkemizin içinde bulunduğu kuzey yarımkürede yaz aylarında bu üç değer istenmeyen seviyelerde olduğunda, genelde 14:00-17:00 saatleri arasında çıkan yangınlar daha hızla büyürler.

UNUTMA:

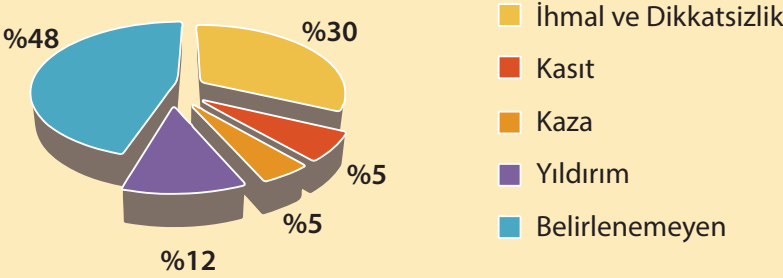
Yaz aylarında, özellikle nem düşük, sıcaklık fazla ve rüzgar hızı yüksek ise **14:00-17:00** saatleri arasında orman yangınları için **alarmdayız**.

YANGINLAR NEDEN ÇIKAR?

Türkiye’de 2012 ile 2021 **yılları arasındaki on yıllık periyotta çıkan ve nedeni belirlenebilen** orman yangınlarının %88’i insan kaynaklıdır. Başlıca yangın çıkış nedenleri, ihmal ve dikkatsizlikten kaynaklanan **anız, çöplük, sigara** ve **çoban ateşi**dir. Resmi kayıtlara göre 2021 yılında terör nedeni ile orman yangını çıkmamıştır.

ORMAN YANGINLARININ ÇIKIŞ NEDENLERİ		Yangın Adedi	Oran (%)
İhmal ve Dikkatsizlik	(Anız, Çöplük, Avcılık, Sigara, Piknik, Çoban Ateşi)	801	30
Kasıt	(Terör, Kundaklama, Açma)	143	5
Kaza	(Enerji Nakil Hatları, Trafik)	139	5
Yıldırım		324	12
Belirlenemeyen		1309	48
TOPLAM		2715	100

Orman yangınlarının çıkış nedenleri (%)

UNUTMA:

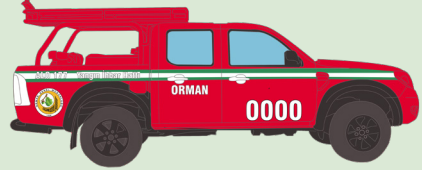
Nedeni belirlenen yangınların %88’i insan kaynaklıdır ve yangınların sayısını azaltmak için hepimizin yapacağı bir şeyler vardır.

ORMAN YANGINLARI MÜCADELE ARAÇLARI

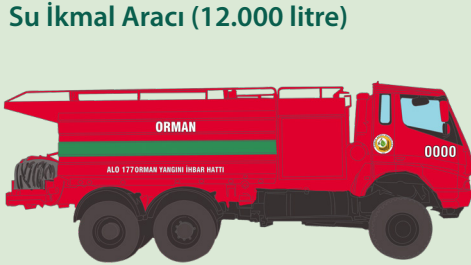
Orman yangınları ile mücadelede Orman Genel Müdürlüğü bünyesinde ağırlıklı olarak kullanılan araçlar şunlardır.

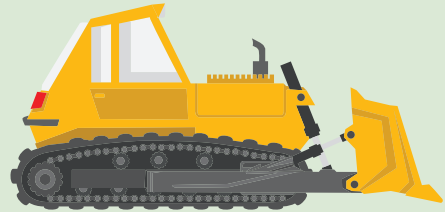
Arazöz (3.000-6.000 litre)

İlk Müdahale Aracı (350 litre)

Su İkmal Aracı (12.000 litre)

İş Makinesi (Dozer)

Ayrıca loder, ekskavatör, greyder, treyler gibi araçlar da gerektiğinde yangınlarda kullanılmaktadır. Yangınlara müdahale amacıyla yangına hassas dönemde (Mayıs–Ekim ayları) **helikopter** ve **uçaklar** da kiralanmaktadır.

Yangın ihbarları 112 (177) ihbar hattına geldiği gibi, yangınların belirlenmesinde yangın gözetleme kuleleri, kameralı sistemler ve **İHA** gibi teknolojilerden de faydalanılmaktadır. OGM’ce kullanılan **Yangın Yönetim Sistemi**, yangın organizasyonunda ve yönetiminde neredeyse artık vazgeçilmez olan programı ile yangın yöneticilerinin sanal gözü olmuştur.

UNUTMA:

Hava araçları özellikle şiddetli yangınlarda tek başlarına yangını söndüremez.

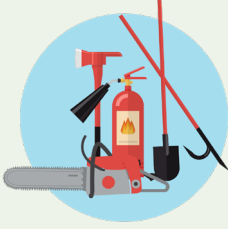
İlk müdahalede faydalı olurlar.

Yangın, yer ekiplerince söndürülür.

Orman Yangınlarında Kullanılan Önemli El Aletleri

Orman yangınları ile mücadelenin vazgeçilmezi el aletleridir. Bunlar, yangın söndürme şeridi oluşturulmasında, yangına müdahale ve soğutma çalışmalarında kullanılmaktadırlar.

Bazı önemli el aletleri:

Çapalı Tırmık: Yangın söndürme şeridi açmada, ibrelerin sıyrılarak mineral toprağın ortaya çıkarılmasında ve ölü örtüyü temizlemede kullanılır.

Tahra: Makilik alanlarda ve tabakalı ormanlarda ince materyalin kesilmesinde kullanılır.

Balta: Yanıcı maddelerin temizlenmesinde ince gövde ve dal odunların kesilmesinde kullanılır.

Şaplak: Örtü yangınlarında yanan materyalin hava ile temasının kesilmesinde, özellikle anız ve ot yangınlarında kullanılır.

Motorlu Testere: Motorlu testere şerit üzerindeki ağaç ve ağaççıkların, enkazların vb. kesilmesinde kullanılır.

Sırt Pompası: Yangın soğutulmasında yangın alanı içindeki yanan maddelerin su ile söndürülmesinde kullanılır.

Ayrıca kazma, gürebi, bel, kürek gibi el aletleri de kullanılır.

UNUTMA:

El aletleri örtü yangınlarına müdahalede veya soğutma çalışmalarında grup halinde kullanılır ve tutma saplarından dengeli tutularak emniyetle taşınır.

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM

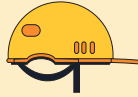
Son derece tehlikeli bir çalışma olan orman yangınlarında, yangınla mücadele personeli, **Kişisel Koruyucu Donanımlarını** gereği gibi ve gerektiği kadar ama mutlaka kullanmalıdır. Yangın tehlikesi sonucu oluşabilecek risklere karşı, baş, el, ayak ve derinin korunması, solunumun sağlanması için kullanılan kişisel koruyucu donanımlar, gerekli korumayı sağlayacak özelliktedir. Yangınla mücadele personeli yanmaya dayanıklı özel kumaştan yapılmış elbise giyerler. Ancak bu elbise belediye itfaiye personelinin kullandığı, örneğin ev yangınında tüp patlamasına karşı parça çarpma etkisine dirençli, bariyerli elbiseler özelliğinde değildir. Kaldı ki orman yangınlarıyla mücadelede görevli personel, kimyasal, petrol yangınları gibi yangınlar konusunda eğitilmiş, ehliyetli, deneyimli ve donanımlı olmadıkları gibi en önemlisi de görevli değildirler.

Kişisel Koruyucu Donanımlar Nelerdir?

Alev Almaz Elbise:

Yangınlarda yakın müdahale sırasında kullanılır. Elbise tutuşmaya karşı, aynı zamanda radyan ısıya da belirli bir oranda dayanıklı kumaştan yapılmıştır.

Baret: Çarpma, vurma ve bir cisim düşmesine karşı başı korur. Baret sert, sağlam, neme, darbelere, delinmeye ve elektriğe karşı dayanıklı, cildi tahriş etmeyen plastik, deri veya diğer uygun malzemeden yapılmıştır.

Eldiven:

Elleri yaralanmalardan ve sıcaklıktan korur, terleme yapmaz. Elbise ve eldiven en az 350°C sıcaklığa dayanıklıdır.

Isıya Dayanıklı Örmeye Başlık ve Gözlük:

Yangınlara yakın müdahale sırasında kullanılır. Örmeye başlık ateş ve kıvılcıma karşı başın, yüzün ve boynun yaralanmasını önler. Gözlük ise gözün ateş, kıvılcım, duman ve tozdan korunmasını sağlar. Örmeye başlık ve gözlük birlikte kullanılmalıdır.

Toz Maskesi: Yangın sırasında değil, şerit açılırken tozdan korur. Toz maskesi, sıcaklığa dayanıklı değildir ve ortamdaki zehirli gazlara karşı etkili değildir.

Tam Yüz Gaz Maskesi

(Filtreli): Yangınlara yakın müdahale sırasında özellikle su tabancası kullananlar tarafından kullanılır. Gaz maskesi ağız, burun ve yüzü kapatarak kullanıcıyı zararlı dumanlar ve zehirli gazlara karşı koruma sağlar. Gaz maskesi, filtre ile birlikte yoğun dumanlı ortamlarda 2 saat kadar kullanılır.

Yarım Yüz Maskesi: Zehirli gazlara ve tozlara karşı solunum yollarını korumak için gaz filtresi veya toz filtresi takılarak kullanılır.

Yangın Battaniyesi:

Yangınlara müdahale sırasında, kaçmanın mümkün olmadığı durumlarda, ateş ve alevlere karşı, kullanıcı diz üstü çöker ve üzerini tamamen kapatacak şekilde battaniyeye sarılır. Genellikle kaçış imkanı olduğu durumlarda battaniyeye tamamen sarılarak (el, kol, baş, yüz korunarak) ortamdan uzaklaşılır. Yüksek sıcaklığa dayanıklıdır. Yangın battaniyesi yangın dışında örtünme amaçlı olarak kullanılmaz.

Bot: Taban kısmı erimeye karşı dayanıklı malzemeden yapılmıştır. Darbelere karşı da koruma sağlar.

Kişisel Sağlık Seti:

Yangınlara müdahale sırasında meydana gelen yaralanma, dumandan etkilenme ve böcek sokması gibi durumlarda kullanılır. Yangın söndürme çalışmalarına katılan personelin sırt çantasında yer alır.

Kişisel ilk yardım paketinin içinde bulunanlar:

Antiseptik solüsyon

Pamuk (küçük paket),

Analjezik hap veya krem,

Sargı bezi,

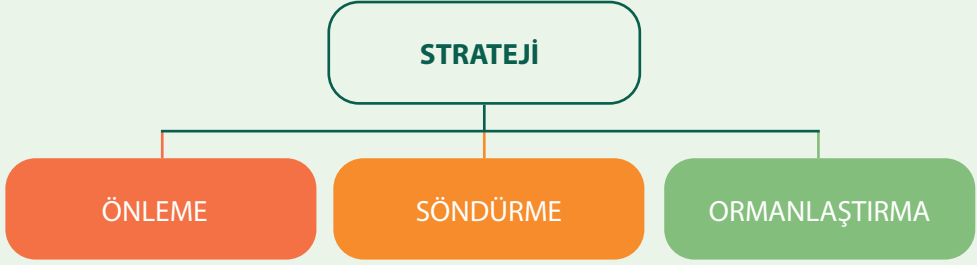

Yapıştırıcı bant (steril),

Gazlı bez (steril).

YANGIN STRATEJİSİ

Yangınları önleme çalışmaları, yangınla mücadele çalışmalarından daha az tehlikeli, daha kolay, daha ekonomik ve daha değerlidir. **Eğitim çok önemlidir.** Bu coğrafyada yaşayanların yangınla yaşamayı öğrenmesi gerekir. Bu nedenle toplumun her kesiminin yangınlara karşı duyarlı olması hem eğitilen hem de eğiten olarak görev alması zorunludur.

Yangınlara etkin ve erken müdahale çok önemlidir. Bu nedenle yangınlara hassas dönemde ilk 15 dakika içinde müdahale edilmelidir.

Orman yangınlarında başarı, yanan alanın büyüklüğüyle ilgili olmayıp; iş ve işlemlerin zamanında, tekniğine uygun olarak yapılıp yapılmadığı, dolayısıyla oluşturulan yangın organizasyonunun mükemmelliğiyle ilgilidir.

Yanan alanlar, yasal düzenlemeler gereği bir yıl içinde ağaçlandırılır. Ancak mümkün olduğunca doğanın kendini onarma mükemmelliğine fırsat tanımak, çevreci bir yaklaşımın ve doğaya saygının zorunluluğudur.

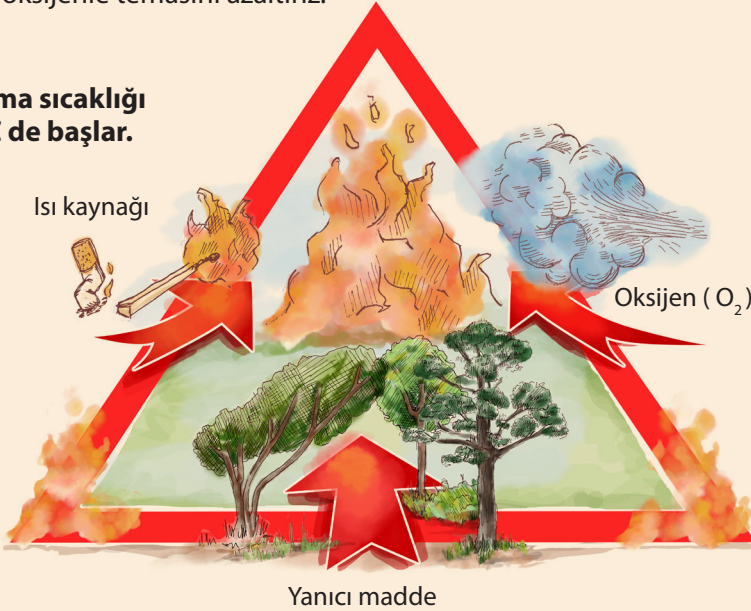
ORMAN YANGINLARI SÖNDÜRME YÖNTEMLERİ

1- Doğrudan Müdahale Yöntemi

Örtü yangınlarına ya da yüksek enerjisi olmayan, çalışma şartlarının insan ve araçlara zarar veremeyecek özellikteki yangınlara doğrudan müdahale edilir.

Yanma olayı için üç unsurun bir arada olması gerekir; yeterli **oksijen** olan bir ortamda **yanıcı maddeler tutuşma sıcaklığına** ulaşırsa yanarlar. Demek ki bu üçgenin bir ayağını yok edersek yangın söner. Yangına su sıkarak tutuşma sıcaklığını düşürürüz, ya da yanan bir maddenin üzerine köpük, toprak vb atarak oksijenle temasını azaltırız.

**Tutuşma sıcaklığı
260 °C de başlar.**

Orman yangınlarında öncelik yangının kontrol altına alınmasıdır. Yanan ormanlık alanın etrafı yeterli genişlikte bir şeritle açılır ve yangının bu alan içinde kalması sağlanarak büyümesi önlenirse, bu **“yangın kontrol altına alındı”** diye ifade edilir. Yangının etrafının çevrilmesinde genelde işçi veya iş makinesi (dozer) ile mineral toprak ortaya çıkacak şekilde yeterli genişlikte ama yangının tüm çevresinde açılan şeride **“Yangın Söndürme Şeridi”** denir.

UNUTMA:

*Yangına beş dakika geç
hareket edersen beş gün
geç dönersin.*

Çalışanlar, yangın ve arazi şartlarına göre yeterli uzaklıkta ve bir amir nezaretinde çalışırlar. Yangını tamamen çevreleyecek, keskin hatlar oluşturmayacak şekilde yanacak maddeler temizlenir. Bu şerit üzerinde 30- 60 cm kadar bir şerit olarak mineral toprak açığa çıkarılır. Gerekirse ikinci bir hat daha oluşturulur. Çıkan yanıcı maddeler, yangının geliş tarafına atılmaz. Ancak örtü yangınında, çok yakın çalışılıyorsa yanıcı maddeler yanan tarafa atılır. Ayrıca eğer yeterli zaman varsa ve şartlar uygunsa, öncelikle şeridin yangın tarafındaki 10-15 metrelik kısmında bulunan yanıcılar temizlenerek, daha iç kısımlara taşınır. Yangın şeridi, insan gücü dışında iş makineleri (dozer vb.) ve yangın kimyasalları ile de yapılabilir. Şeridin yangını çevirecek en kısa zamanda yapılabilmesi için mevcut açıklıklardan da yararlanılır. Eğimli arazilerde ise hendek açılır.

UNUTMA:

*Şerit oluştururken
iki defa işine bir defa
çevreye bak.*

*Yangını ve
arkadaşlarını gözle.*

*Kulağın hep
amirinde olsun.*

Şerit Açma Yöntem ve Organizasyonu:

Yangın söndürme şeridi açılırken grup halinde çalışılır. Grup ya da grup çalışanları şeridi tamamladıkça, hemen yanındaki alanda şeridin devamı için tek tek ya da grup halinde yer değiştirirler. Bu konuda deneyimli orman mühendislerinden yardım alınır.

UNUTMA:

*Yöntemler şartlara (yangın ve
arazi şekli vb) göre tercih edilir.
Görevlilerden bilgi, eğitim ve
tatbikat talep edin.*

2-Dolaylı Müdahale Yöntemi

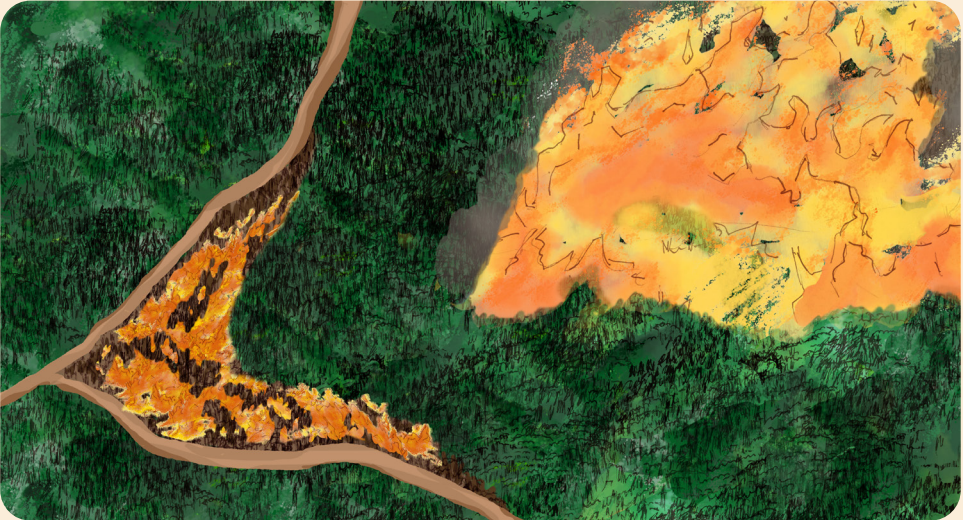
Yüksek enerjili, özellikle tepe yangını şeklinde hızla ilerleyen yangınlarda yangına yaklaşılmasının emniyetli ve uygun olmayacağı durumlarda, yangına doğrudan müdahale edilmeden yangının kontrol altına alınması iki yöntemle olur.

a) Paralel Yöntem: Çalışılabilecek uygun bir uzaklıkta insan gücü, iş makinesi (dozer) ve arazözler ile yangın söndürme şeridi oluşturulur. Bu tür yangınlarda uçak ve helikopterler kara unsurlarına yardımcı olurlar.

b) Karşı Ateş Yöntemi: Karşı ateş; yangının durdurulamayacağına kanaat getirilen durumlarda, süratle ilerleyen ve büyük sahalara intikal ederek tehlikeli olan yangınların durdurulması veya en azından yangının ilerleme hızının azaltılması amacıyla uygulanır.

Karşı ateş, yangına karşı yangını kullanma yöntemidir. Karşı ateş büyük tehlikesi nedeni ile ancak yangın amiri ve onun görevlendireceği deneyimli orman mühendisleri tarafından uygulanır. Karşı ateşin amacı hızla ilerleyen yangının önündeki yanıcı maddeleri azaltarak veya tamamen yok ederek yangının büyümeden kontrol altına alınmasını sağlamaktır.

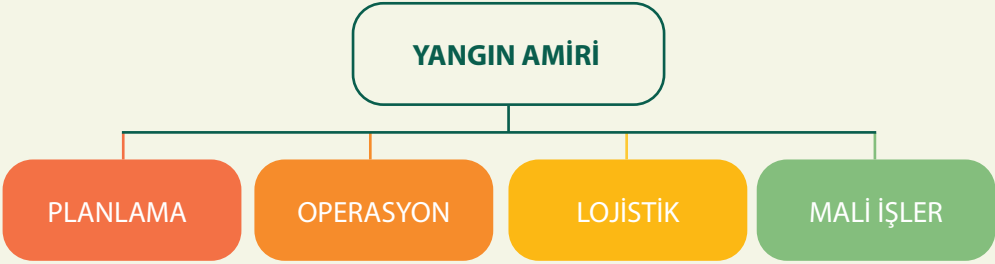
Karşı ateş uygulaması ülkemizde mevcut bir yolun (açıklığın) ya da oluşturulacak bir hattın kısa sürede yeterli genişliğini sağlamak, yani yanıcı maddeden arındırılmış şeridin genişliğini kısa sürede artırmak için; kontrollü olarak, yol ya da şerit kenarındaki ormanlık alanın yakılması şeklinde uygulanmaktadır. Bu yöntem için "Karşı Ateş" ifadesi yaygın olarak kullanılsa da "Şerit Genişletme" şeklinde ifade edilmesi daha yerinde olacaktır.

YANGIN ORGANİZASYONU

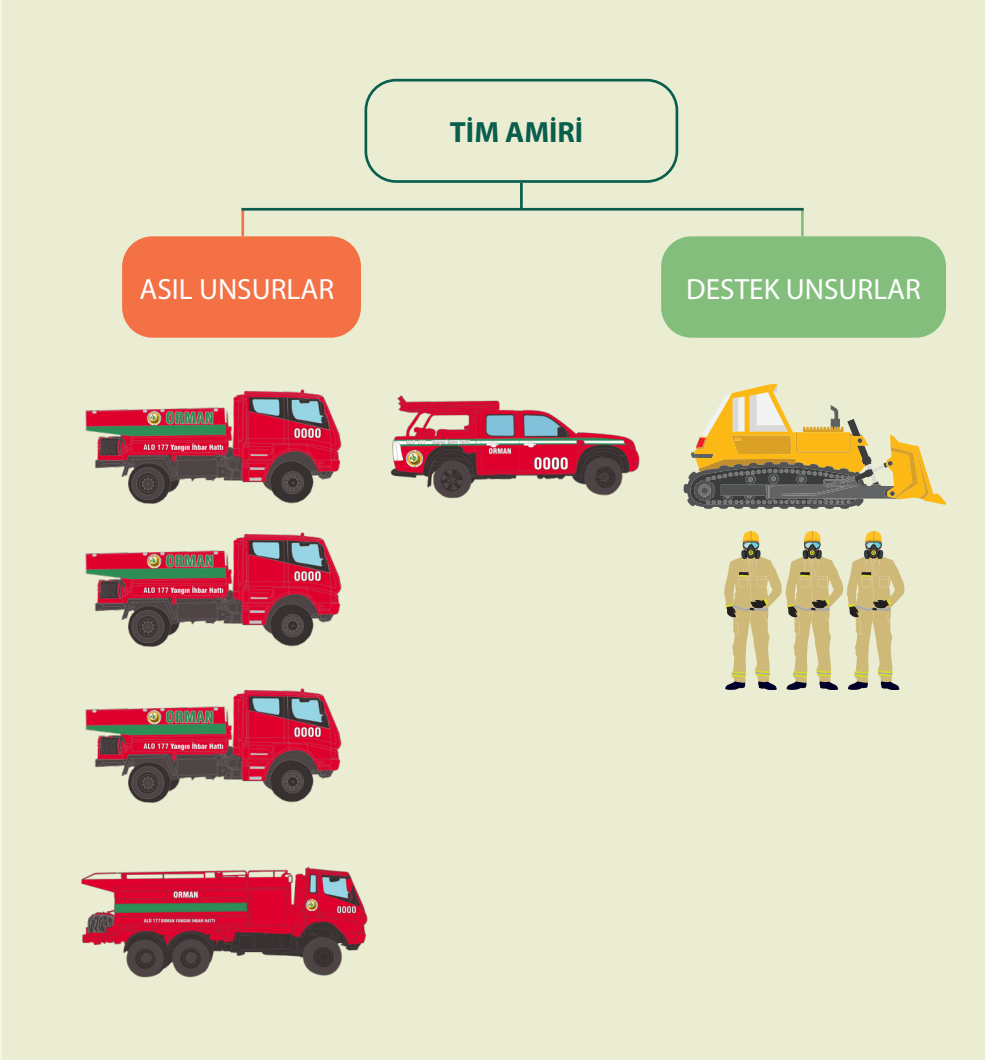
Orman yangınları neredeyse hatasız planlanmış başarılı bir organizasyon ve müdahale tekniklerinin uygulanmasını gerektirir. Yangınların kontrol altına alınması ve söndürülmesi işlemleri, kara unsurları (arazöz, ilk müdahale ve su ikmal aracı, iş makinesi vb) ile yapılabilmektedir. Nihai başarı kara unsurları ile sağlanacaktır.

Orman yangınları ile mücadele etkinlikleri; yangın haberinin alınmasından, yangının kontrol altına alınıp söndürülmesine ve yangın tamamen söndürülmesine kadar olan tüm teknik ve idari iş ve işlemleri kapsar. Bu faaliyetler acil ve olağanüstü özellikte olup, profesyonel bir organizasyon gerektirir. Teknik ve idari gerekler disiplin içerisinde uygulanır. **Görevliler sadece kendi görevleriyle ilgili sorumluluklarını yerine getirirler.** Yangınla mücadele çalışmaları sırasında gerekli olabilecek malzeme ve ekipmanların yedekleri ile hazır halde bulundurulması, kullanıcılarının da önceden belirlenmesi gereklidir.

Yangın amiri, yangınla ilgili birim amirleriyle birlikte yangınları teknik gereklere uygun olarak organize ve koordine eden, yangınlar konusunda deneyimli, yöreyi de iyi tanıyan, orman yangınları ile ilgili en üst seviyedeki amir olarak sorumlu, yetkili ve karar verici olan orman mühendisidir. Yangın ihbarı ile birlikte yangın alanına öncelikle en yakın ekipler yönlendirilir. Yangına konu alanın yangına hassasiyet durumu, varsa özel konumu ve özellikle yangının büyümesine neden olacak o anki meteorolojik değerler de dikkate alınarak; en yakın diğer ilk müdahale aracı, arazöz, iş makinesi, su ikmal araçları, organizasyonda görev alacak personel ve uçuş araçları da hazır hale getirilir. Özellikle yangın riskinin yüksek olduğu günlerde, bu unsurlardan gerekli olanlar tereddütsüz hareket ettirilir.

Yangınlarda çekirdek yapı, 3 arazöz ve 1 su ikmal aracından oluşur. Bu, yapı **tim** olarak da adlandırılır. Dozer ve yangın ekipleri de destek unsurudur. Tim Amiri genelde orman mühendisi (orman işletme şefi)'dir.

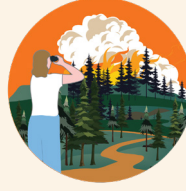
Yangın gönüllüleri, yetkili kurumun organizasyonu içinde ve görevlilerin nezaretinde olmak koşuluyla orman yangınlarında çalışabilirler.

YANGINA İLK ULAŞANLARIN YAPACAĞI İŞLER

Yangın yerini bildirin
(coğrafi koordinat, köy,
mekii).

Yangına en çabuk
ulaşacak yolu tarif edin.

Çevreyi ve yangını
gözleyin.

Yangının durumu ve seyri
hakkında bilgi verin.

Çevresinin ve ormanın
durumunu bildirin.

En uygun müdahale
yerlerini belirleyin,
etkin müdahale edin,
köpük kullanın.

Yangın yerindeki hava
şartlarını bildirin.

Emniyetli çalışmayı
sağlayın.

Yangından etkilenecekleri
bildirin (köy, kıymetli
alanlar, tehlikeli alanlar,
enerji nakil hatları vb).

Kişisel koruyucu
donanımlarınızı
mutlaka kullanın.

Araçların emniyetle
ulaşım ve kaçış yollarını
belirleyin ve buna göre
konumlandırın.

Müdahale için gerekli
ilave ihtiyaçları
bildirin (ekip, dozer,
kara-hava aracı,
personel).

Araçların emniyetini sağlayın (kapı ve
pencerelerini kapatın, sürücü iseniz aracınızı
terk etmeyin).

Su devamlılığını
planlayın(su ikmal
aracı-su kaynakları).

Yolu trafiğe açık tutun.

Ekip olarak çalışın.

UNUTMA:

*Yangınla mücadele ekip çalışmasıdır.
Arazide, arkadaşlarınızı hem göreceksiniz hem
duyacaksınız kadar uzak olabilirsiniz.*

YANGININ KISIMLARI

Çıkış Noktası: Yangının başladığı yerdir. Bu yer yangın sebebinin soruşturulması için korunmalıdır.

Yangının Başı: Yangın ilerleme yönü, ön kısmıdır. Topografya ve rüzgâr durumuna göre iki veya daha fazla ön kısım olabilir.

Yangının Arka Kısmı: Yangının ilerleme yönüne göre arkada kalan kısmıdır. Genellikle yangının başladığı noktadır. Yangının diğer kısımlarına göre daha yavaş yanan kısmıdır.

Yangının Yanları: Yangının yan tarafları, yangının kenarlarıdır. Yangının başlangıcına göre sağ ve sol taraf olarak da ifade edilir.

Dış Çevre: Yanan ve yanmamış olan alanı ayıran hattır.

Parmaklar: Rüzgar veya topografyanın etkisiyle gidiş yönüne göre yangının yan taraflarda uzandığı kısımlardır. Şartlara göre baş yangınları da olabilirler.

Adalar: Yangının içerisinde kalan yanmamış alanlardır.

Cepler: Yangının dış çevresi boyunca yanmamış yanıcı madde girintileridir.

Nokta (Spot) Yangınlar: Rüzgârın etkisiyle yanan küçük maddeler ile atılan kıvılcımlardan oluşur. Yangın alanının ön tarafında yeni yangınlar oluştururlar.

Yangın Hattı: Yangını kontrol altına almayı sağlamak için oluşturulan ıslak veya son kontrol hatlarıdır.

YANAN ALANLARIN SOĞUTULMASI

Kontrol altına alınan yangınlarda, derhal soğutma çalışmalarına geçilmelidir. Soğutma çalışmalarına, yangının ilerleme yönündeki ön tarafından geriye doğru ve atlama tehlikesi olan yerlerden başlanır. Soğutmada sadece su kullanılır. Soğutma, yangının dış kenarından itibaren öncelikle yaklaşık 50 metrelik yangının iç kısmında yapılmalıdır. Bu alan içerisinde yanmaya devam eden kalın çaplı yanıcı maddeler mümkünse yangın içine doğru taşınır. Eğimli arazide ise yuvarlanmayı engellemek için eğime dik şekle getirilir. Bu tür yanıcılar ve köklerin kontrol altında yanması beklenir veya su ile iyice soğutulur. Üzerleri asla toprakla kapatılmaz.

Yangının etrafındaki 50 metrelik alanda soğutma çalışmaları tamamlanınca; ikinci alan olarak, 50-100 metrelik alandaki yanan yanıcı maddelerin soğutulmasına başlanır. Bu alanda bulunan dikili ağaç veya enkaz üzerinde yanan kuru budakların söndürülmesine öncelik verilir.

Dozerlerin çalışma alanlarında, dozer tarafından toprağa gömülen yanabilecek durumdaki kök ve kuru gövdeler özellikle izlenmelidir. Üzerlerinin açılması sonucu rüzgar etkisi ile yangın tekrar başlayabilir ve tehlike yaratabilirler. Karaçam ve meşe gibi türlerde, enkaz yangınlarında ve bazı alanlarda, yan kökler toprak altında günlerce yanar ve yeni yangınların oluşmasına neden olabilirler.

UNUTMA:

Soğutma çalışmalarında yanan alanın uzun süre gözlenmesi ve terk edilmemesi gerekir.

ORMAN YANGINLARINDA GÖNÜLLÜLÜK

19.04.2018 tarihli ve 7139 sayılı Kanun ile 6831 Sayılı Orman Kanunu'nun 69'uncu Maddesi değiştirilmiş ve orman yangınlarına mükelleflerin müdahale etmesi Kanundan çıkartılarak; *"Orman yangınlarıyla mücadelede gönüllülerden de faydalanılır."* ifadesi ile gönüllülük sistemi getirilmiştir. 11 Eylül 2019 tarihli ve 30885 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan "Orman Yangınlarıyla Mücadelede Görev Yapan Gönüllüler Hakkında Yönetmelik" ile gönüllülük sistemi uygulamaya geçirilmiştir. Burada gönüllülerin mümkün olduğunca tehlikesiz ve organize olarak yangın söndürme çalışmalarına katılmaları düşünülmeye karşılık; asıl hedef yangınlarla yaşamayı öğrenmek, yangınların çıkmasına engel olmak ve yangınlara karşı duyarlılığın geniş kitlelere ulaştırılmasını sağlamak olmalıdır.

Gönüllü ekipler 5-10 kişiden oluşur.

Gönüllü olabilme şartları:

- a) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak.
- b) 18 yaşını bitirmiş olmak.
- c) En az ilkokul mezunu olmak.
- ç) Sağlık yönünden elverişli olduğuna dair sağlık raporu almak (Aile sağlığı merkezlerinden alınması yeterlidir).
- d) Adli sicil kaydı olmamak.
- e) Teorik ve uygulamalı orman yangınlarıyla mücadele eğitimini başarıyla tamamlamış ve sertifikasını almış olmak.

Gönüllü adaylar, başvuru formunu doldurarak orman yangınlarıyla mücadele gönüllüsü olmak için orman bölge müdürlüğüne/orman işletme müdürlüğüne şahsen başvuruda bulunurlar.

YANGINLAR ÖNCESİNDE NELER YAPABİLİRİZ?

Orman içi ve civarında mahalleler/köylerde yaşayanlar, şantiye, kuruluş vs de çalışanlar;

- Unutmayın ki bu alan yakınında çıkabilecek bir yangın, çok büyük hasarlara, can ve mal kayıplarına sebep olabilir. Yangınlar adres sormadan tarım alanları, ormanlar, bina ve tesisleri yakabilen afet haline dönüşebilmektedir.
- Diğer kurumların yapacaklarından önce, sizlerin yangınlar için ilk müdahalede yapabileceğiniz çok önemlidir.
- Gelecek nesillerin ders alması için yangında tüm yaşananları kaydedin. Yangınla ilgili deneyimlerinizi ve öğrendiklerinizi çevrede yaşayanlar ile paylaşın.

- I- Yangınlarla mücadele etmek için 20-40 kişi gönüllü belirleyin.

UNUTMAYIN:

*Tarlalar, binalar, ormanlar sizindir.
Siz korursanız var olacaktıdır.*

- II- Bina, orman, tahliye, ilk yardım konularında ilgili kurumlardan yardım alın.

- V- Ormanları, binaları, tarım alanlarını yangınlara dirençli hale getirmek için yardım alın.

- III- Yangın öncesi ve sırasında görevleri ve görevlileri belirleyin, tatbikat yapın.

- VI- Yangına hassas dönemlerde yangınlara karşı hazır olun, alanları gözetleyin.

- IV- Gerekebilecek alet ve malzemeleri önceden hazır edin.

- VII- Emniyetli olarak ilk müdahaleyi yapın.

YANGINDA GEREKEBİLECEK İRTİBAT NUMARALARINI HERKESİN GÖRECEĞİ YERLERDE BULUNDURUN

- Yangında mahallede/köyde, şantiyede/izin alanında yedekleriyle kimin ne görev yapacağını ve yerlerini önceden belirleyin düzenli olarak değerlendirin ve güncelleyin.
- Mahallede/köyde yangınlarda görev alacakları, telefon numaraları ile listeleyin
- Yangınla ilgili birimler ve görevliler ile önceden irtibat sağlayın, listeleyin.
- Telefonları liste halinde önceden hazırlayın. (AFAD, İtfaiye, orman, jandarma, civardaki yardımcı kurumlar, yakın köyler, özel ve resmi kurum dozerleri-arazözleri vb.)

YANGINLARLA İLGİLİ EĞİTİM VE TATBİKATLARA KATILIN

- Orman ve açık alan yangınları için orman idaresi ve Türkiye Ormancılar Derneği'ne
- Bina yangınları için belediye itfaiyesine
- Tahliye için jandarmaya- itfaiyeye
- İlk yardım ve ilkyardımcı için sağlık müdürlüğüne başvurun.

MUTLAKA EĞİTİM VE TATBİKATLARA KATILIN. EĞİTİMLERİ MUTLAKA TEKRARLAYIN.

Yangın gönüllüsü olmak için orman idaresine müracaat edin.
(Bot, elbise ve koruyucu donanım verilir.)

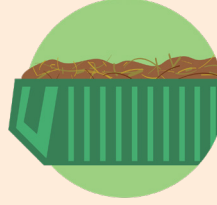

YANGIN ÖNCESİ EKSİKLİKLERİ TAMAMLAYIN

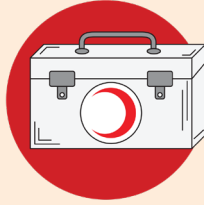
Su tankeri ile yangına müdahale aletlerini temin edin ve çalışır olduklarını kontrol edin.

Anızı ya da bahçeden oluşan artıkları yakma yoluyla imha etmeyin, kompost gibi doğa dostu yöntemleri tercih edin. Çöpleri, ağaç dallarını ve otları önceden temizleyin.

Sağlık seti ve ilk yardım malzemelerini hazır edin.

Özellikle ormana yakın bina ve tesisleri yangına dayanıklı hale getirin. Binaya çok yakın ağaç tehlikeli olabilir. Binaların yanabilir kısımlarını yangına dirençli hale getirin. Olukları ve çatıyı temizleyin. Bina yakınlarında hidrant için başvurun.

Su temin yerlerini hazırlayın, su hortumu temin edin ve su hatları oluşturun, su yerlerini görevlilere bildirin.

Yerleşim yerlerindeki ormanların yangınlara karşı dirençli hale getirilmesi için orman idaresine başvurun.

Yerleşim yerlerini çevreleyen bitkisiz bir alan (şerit-tecrit zonu) oluşturun.

Yangın sırasında arazi, orman ve bina yangınlarına ilk müdahaleyi öğrenin.

Özellikle anız bırakan tarlalarda orman kenarını sürün.

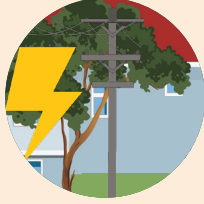

Enerji nakil hatlarında belirlenen arıza ya da tehlikeli durumları ilgililere bildirin (112).

YANGIN ÖNCESİ EKSİKLİKLERİ TAMAMLAYIN

Bahçenizdeki enerji nakil hattı ve trafo ile elektrik direklerini kontrol edin, diplerindeki otları temizleyin.

Yangın söndürme cihaz ve ekipmanlarını hazır şekilde ve kolay erişilebilir yerlerde bulundurun.

Ulaşım ve kaçış yollarını öğrenin, ulaşımına açık olduğunu kontrol edin.

Herkese bu cihazların nasıl kullanıldığını öğretin.

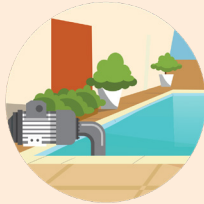
Kesim motorlarını hazır tutun ve bakımlarını yapın.

Arı kovanlarınızın etrafındaki yanıcı maddeleri ve otları önceden iyice temizleyin.

Havuzunuz varsa bir pompa taktırın, hortum bulundurun.

Gece yangınları için el fenerlerini (pilleriyle) hazırlayın.

İlgili kurumlardan yangınla ilgili araç ve gereç yardımı alın.

YANGINLA İLGİLİ ALET ve GEREÇLERİ UYGUN BİR YERDE LİSTELEYİN, KONTROL EDİN VE SAKLAYIN.

YANGINLAR İÇİN KRİTİK DÖNEMLERDE ALARMDA OLUN

Yılda 20-25 gün kuvvetli rüzgar, düşük nem ve yüksek sıcaklık nedeniyle alarma geçin.

Meteorolojik değerleri günlük olarak takip edin.

- Acil durumlar hariç yaşam alanlarından fazla uzaklaşmayın.
- Yangın çıkaracak işleri (kaynak, zımpara vb) bu günlerde yapmayın, gerekli önlemi alın.

Mahalle/köy ve civarını hakim noktalardan gözetleyin.

- Piknik yapanları ikaz edin (piknik ateşsiz de yapılır).
- Kül ve çöpleri rastgele dökmeyin (içlerinde ateş olabilir).

- Çobanları gece ateşi yakmamaları için ikaz edin.
- Açık alanda ateşin etrafını temizleyin, söndürmek için su hazır edin. Üzerini toprakla da örtün.

Avcılar ve şüpheli şahısları jandarmaya (112) bildirin.

Anız yakmayın, bahçe temizliğinde ateş kullanmayın.

Arıcılar! Kritik dönemlerde tütsü yapmayın.

Açık alanda sigara içmeyin, izmarit atmayın, attırmayın.

Yangın detayı, duman veya ateşi derhal 112 (177) ye bildirin.

YANGIN SIRASINDA YAPILABİLECEKLER

Gerekecek yardım için 112 yi arayın.

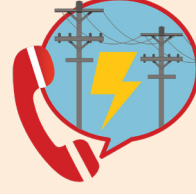
Yangına müdahale edebileceklere ilgili aletleri dağıtın.

Mahalle/köy halkından daha önce belirlenen görevlileri, görev yerlerine gönderin.

Ev içi yangınlarında öncelikle söndürme tüpünü kullanın.

Orman idaresini ve Jandarmayı (112) arayın.

Gerekli hallerde elektriğin kesilmesi için ilgili kurumu arayın (112).

Gerekli olduğunda ambulans talep etmeyi unutmayın.

Yardıma gelen araçlar için birini görevlendirin ve yolları açık tutun.

Arazöz ve itfaiyelere su kaynaklarını, uygun yolları gösterin.

Yardıma gelenlere yangın yerine ulaşacak en kısa ve güvenli yolu tarif edin. Görevli bulundurun.

Uygun kişisel koruyucu donanım ve elbiseleri giyinin.

Görevlilere; çevrenin, ormanın özelliği ile yollar hakkında bilgi verin.

EMNİYETLİ ÇALIŞMAYI ASLA UNUTMAYIN

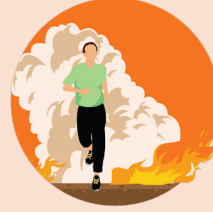
Kesinlikle şiddetle yanan alana doğru kaçmayın.

Grup olarak ve emniyetli çalışın.

Rüzgârın estiği yöne değil, rüzgârı arkaya alarak hızla en yakın açık alana kaçın.

Risk altındaki grupları (yaşlılar, çocuklar, kalp ve solunum hastalıkları olanlar, hamileler) yangın mahallinden, yanlarında bir sorumlu bulundurarak uzaklaştırın.

Yangının yakınından geçmeye mecbursanız ve yanan alan çok tehlikeli değilse yangının iki yanını kontrol ederek alevlerin daha az olduğu taraftan alanı terk edin.

Dozer gibi iş makinelerinin yanında ve arkasında durmayın.

Maskeniz yoksa ıslak bir bezle ağzınızı burnunuzu kapatın ve kısa kısa nefes almaya çalışın, güvenli, dumansız alana kaçın.

Yangın anında çalışırken en fazla, birbirinizi duyacak ve görececek uzaklıkta olun.

Çok çaresiz durumda alev geçene kadar yanmayacak bir yerde yere yatın, alev geçince kaçın.

Elbise ve maskeniz yoksa tehlike halinde acilen yangın olmayan açık alana kaçın.

Uçak veya helikopterin çalışma alanından uzaklaşın.

ORMAN YANGINI ŞEHİTLERİMİZE SAYGI VE MİNNETLE...

0530 917 11 12

Bip İhbar Hattı

Orman İçi ve Bitiřiřinde Yaşayanlar için

Orman Yangınlarıyla Mücadele Rehberi

Türkiye Ormancılar Derneği
The Foresters' Association of Türkiye

1924'ten beri Türkiye Ormancılığında...

TOD - Türkiye Ormancılar Derneği

Tuna Cad. No:5/8 Kızılay ankaya (06410) - ANKARA

Tel: 0312.433 84 13 Faks: 0312.433 26 64

www.ormancilardernegi.org

 facebook: Türkiye Ormancılar Derneği

 twitter: ormancilarderne

 instagram: turkiyeormancilardernegi

 YouTube: Türkiye Ormancılar Derneği

